

Küresel finansal piyasalarda risk iřtahi toparlanıyor

İngiltere’de hükümet mali genişleme paketinden geri adım atarken, dün finansal piyasalarda riskli varlıklar toparlandı. İngiltere Maliye Bakanı Jeremy Hunt Eylül ayında duyurulan ve vergi indirimlerini içeren 45 milyar sterlin tutarındaki mali genişleme paketindeki birçok adımın geri alınacağını ve yaklaşık 32 milyar sterlin tasarrufa gidileceğini açıkladı. İngiltere Merkez Bankası (BoE) ise bir normalleşme adımı olarak kurumsal tahvil satışlarına gelecek hafta yeniden başlamayı planladığını duyurdu. Bu ortamda İngiltere 10 yıllık tahvilin faizi 35 baz puan gerileyerek %3,98’e, Almanya 10 yıllık tahvil faizi 9 baz puan düşüyle %2,27’ye indi. ABD 10 yıllık tahvil faizi ise 1 baz puan artarak %4,02’ye çıktı. MSCI gelişmekte olan ekonomiler hisse senedi endeksi %0,3, MSCI dünya geneli hisse senedi endeksi %2,3 yükseldi. Dolar hem gelişmiş diğer ekonomilerin hem de gelişmekte olan ekonomilerin para birimleri karşısında geriledi. Dolardaki ivme kaybı ile Brent tipi ham petrolün varil fiyatı yatay kalırken, altının ons fiyatı %0,5 arttı.

Türk finansal varlıklar pozitif bir seyir izledi. Hazine ve Maliye Bakanlığı (HMB) Eylül ayı merkezi yönetim bütçe istatistiklerini, TCMB Ağustos ayı kısa vadeli borç istatistiklerini yayınladı. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay 2023-2025 Orta Vadeli Programı (OVP) hedefleri ile uyumlu olarak hazırlanan 2023 bütçe kanun teklifine ilişkin basın toplantısı yaptı. Buna göre, 2023 yılında bütçe büyüklüğü 4 trilyon 469 milyar TL olarak öngörülürken, 659 milyar TL’lik bütçe açığı bekleniyor. Toplantıda Cumhurbaşkanı Yardımcısı Oktay 2023 yılında planlanan doğal gaz ve elektrik sübvansiyonunun bütçeye yükünün 600 milyar TL olarak hesaplandığını söyledi. Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch ise Türkiye’de enflasyonun hızlı şekilde gerilemeyeceği ve büyümenin yavaşlayacağı tahminini paylaştı. Verilerin ve haber akışının piyasa fiyatlamalarına etkisi sınırlı olurken, Borsa İstanbul 100 ve

Günlük Değişimler

Dolar/TL	18.56	0.0%	BİST 100	3,848	6.1%
TR 2Y	15.91	-12 bp	TR 10Y	13.12	-30 bp
DXY	112.0	-1.1%	MSCI Dünya	2,432	2.3%
Altın (ons, \$)	1,650	0.5%	ABD 10Y	4.02	1 bp
Brent (varil, \$)	91.6	0.0%	Karbon (ton, €)	67.5	-0.7%

Not: Veriler bir önceki işlem günü kapanışlarını baz almaktadır.

Döviz Kurlarında Günlük Hareket

Dolar/Türk Lirası	0.0%
İngiliz Sterlini/Dolar	1.7%
Euro/Dolar	1.2%
JP Morgan GOÜ Endeksi	0.5%
Dolar/Japon Yeni	0.2%
Dolar/Meksika Pesosu	-0.5%
Dolar/Brezilya Reali	-0.8%
Dolar/Rus Rublesi	-1.0%
Dolar Endeksi	-1.1%
Dolar/Güney Afrika Randı	-1.5%

MSCI Endeksleri (Dolarbazlı, günlük değişim)

MSCI Türkiye	8.0%
MSCI Kuzey Amerika	2.7%
MSCI Avrupa	2.5%
MSCI Dünya	2.3%
MSCI GOÜ Avrupa	1.9%
MSCI Latin Amerika	1.7%
MSCI GOÜ	0.3%
MSCI Asya Pasifik	-0.3%

Günün Önemli Veri ve Gelişmeleri

Ülke	Veri / Gelişme	Dönem	Piy. Beklentisi	Önceki
Türkiye	Konut Fiyat Endeksi (aylık değişim)	Ağustos		%8,0
Almanya	ZEW Ekonomik Hissiyatı	Ekim	-65,0	-61,9
ABD	Sanayi Üretimi (aylık değişim)	Eylül	-%0,1	-%0,2

Makroekonomik Haber ve Veri Akışı

30 gösterge endeksleri sırasıyla %6,1 ve %6,7 yükseldi. Tahvil faizleri ve ülke risk primi geriledi. Öte yandan TL, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında %0,6 değer kaybetti.

Yeni güne küresel piyasalar dünden kalan eğilimlerle pozitif bir başlangıç yaptı. Asya'da haber akışı görece sınırlı kalırken, Çin istatistik ofisi bugün yayınlanması beklenen 2023 büyüme verilerinin ileri bir tarihte açıklanacağını duyurdu. Günün ilerleyen saatlerinde jeopolitik gelişmelere dair haberlerin yanında Almanya Ekim ayı yatırımcı güven endeksi (Zew) ile ABD Eylül ayı sanayi üretimi verileri takip edilecek. Yurtiçinde bu sabah Resmi Gazete'de yayınlanan karar kapsamında TCMB bankalar için uyguladığı Türk lirası cinsinden menkul kıymet tesisi oranını % seviyesinden %5'e yükseltti. Makroekonomik gündem sakinken, Türk finansal varlıkların seyri açısından küresel eğilimler ve ekonomi dışı gelişmelere dair haberlerin önemli olabileceği düşünülüyor.

ABD'de Ekim ayı New York imalat sanayi aktivite beklentilerden zayıf geldi. Eylül'de -1,5 olan New York Fed aktivite endeksi Ekim'de -4,0 olan tahminlerden zayıf gelerek -9,1 değerini aldı.

Eylül'de giderlerdeki yavaşlama görece sınırlı kalırken, bütçe performansı zayıfladı. Merkezi yönetim bütçesi toplam harcamaları Eylül'de yıllık bazda %101,8 artarak 285,6 milyar TL olurken, toplam gelirler %75,5 artışla 206,9 milyar TL seviyesinde kaldı. Bu sonuçlarla geçen sene Eylül'de 9,5 milyar TL olan faiz dışı açık 2022'nin aynı ayında 45,5 milyar TL'ye, genel bütçe açığı 23,6 milyar TL'den 78,6 milyar TL'ye genişledi. Eylül'de gelirlerde genele yaygın olarak yavaşlama yaşandı. Giderler tarafında faiz dışı ve faiz giderlerinde artışlar güçlü gerçekleşti. Yılın ilk dokuz ayında gelirlerde artış %99,4 olurken, giderlerde artış %92,2 seviyesinde gerçekleşti. Vergi gelirlerindeki artış %103,8, faiz dışı giderlerde artış %99,4 oldu. Bu sonuçlarla 2021 Ocak-Eylül döneminde 61,1 milyar TL olan bütçe açığı 2022'nin aynı döneminde 45,5 milyar TL'ye inerken, faiz dışı fazla 81,2 milyar TL'den 161,6 milyar TL'ye yükseldi.

TCMB Ağustos ayı kısa vadeli dış borç istatistiklerini yayınladı. Buna göre, Ağustos ayında Türkiye'nin kısa vadeli dış borç stoku bir önceki aya göre 3,6 milyar dolar artışla 138,1 milyar dolara yükseldi. Söz konusu artışın yarısına yakını TCMB'nin borçlarındaki artıştan kaynaklanırken, kalanı büyük ölçüde reel sektörün ithalat borçlarındaki artıştan geldi. Bununla birlikte, 2022 Ağustos sonu itibarıyla, orijinal vadesine bakılmaksızın vadesine 1 yıl veya daha az kalmış dış borç tutarı aylık bazda 3,9 milyar dolar artarak 185,9 milyar dolara yükseldi.

Dünya Meteoroloji Örgütü (DMÖ), küresel enerji altyapısının iklim riskleri karşısında kayda değer ölçüde kırılgan olduğuna işaret etti.

Özellikle sel ve kuraklık risklerinin önemine işaret edilen DMÖ raporunda 2020 yılında küresel elektrik üretiminde kullanılan termal, nükleer ve hidro sistemlerin doğrudan su teminine duyarlı olduğu hatırlatıldı. Çalışma dünyadaki termik santrallerinin üçte birinin, nükleer santrallerin %15'inin, hidro elektrik kapasitesinin ise %11'inin su stresi yaşayan bölgelerde kurulu olduğunu belirtiyor.

Kalkınma Gündemi

Şirket ve Sektör Haberleri

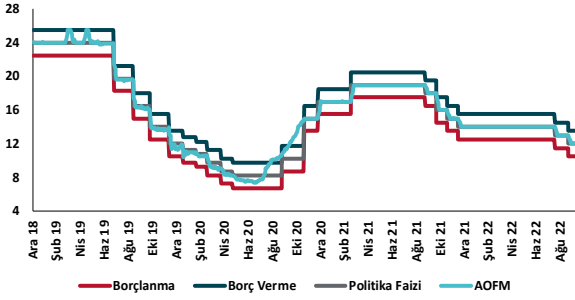
Ford Otosan, Romanya Craiova fabrikasında üretim duruşu süresinin uzatıldığını açıkladı. Şirket yaptığı KAP açıklamasında, yarı iletken tedarikinde yaşanan küresel sıkıntılara bağlı olarak, 13 Ekim tarihinde araç ve motor üretimine verilen kısa süreli aranın söz konusu tedarik probleminin devam etmesi sebebiyle 21 Ekim tarihine kadar uzatıldığını belirtti. Ford Otosan, üretime verilen aranın fabrikanın 2022 yılı toplam üretim ve satış adet tahminleri üzerinde önemli bir etki oluşturmayacağını öngörüyor.

Şirket ve Sektör Haberleri

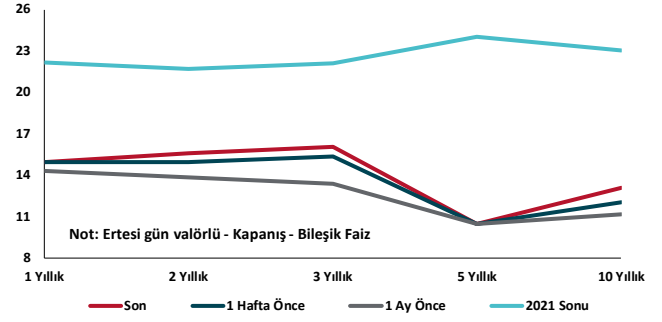
Almanya Başbakanı Olaf Scholz, bakanlara ülkenin kalan 3 nükleer santralini Nisan ortasına kadar çalışır durumda tutmaları talimatı verdi. Karar, Ukrayna'daki savaş nedeniyle Rusya'dan gelen yakıt tedarikindeki kesintilerden dolayı ülkede olası enerji krizini önlemek amacıyla alındı.

Ticaret Bakanlığının "İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ"i Resmi Gazete'de yayımlandı. Alınan karar ile Çin menşeli "cam elyafı takviye malzemeleri (boru ve tüplerin izolasyonuna mahsus kokiller ve mahfazalar hariç taşlama ve kesici disklerde kullanılan delikli disk şeklindeki cam dokuma hariç)" ürünü ithalatına yönelik yürürlükte olan dampainge karşı önlemin devamına karar verildi.

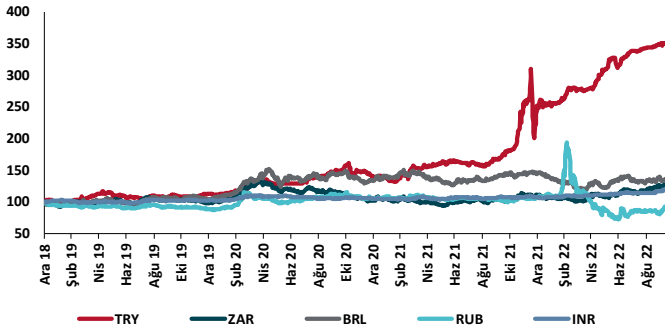
TCMB Faiz Koridoru

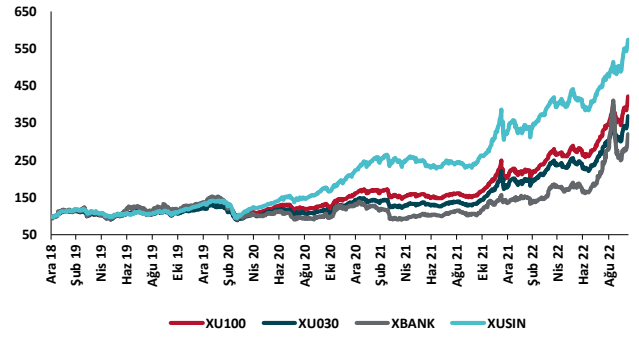
Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi (%)

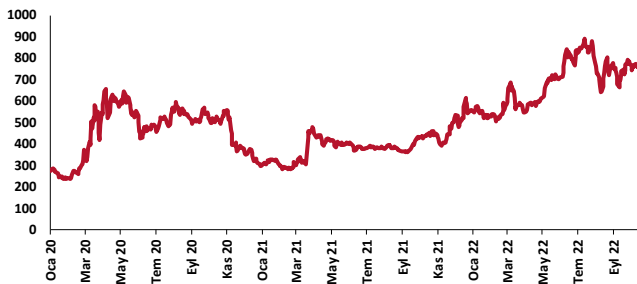
USD/GOÜ Para Birimleri (31/12/2018=100)

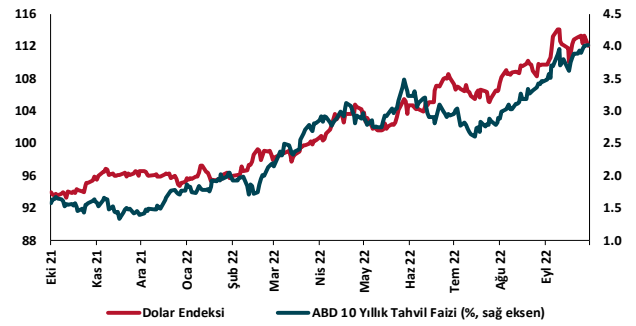
Ulusal Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

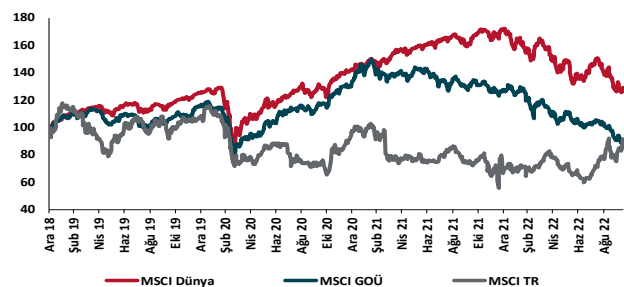
Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi (baz puan)

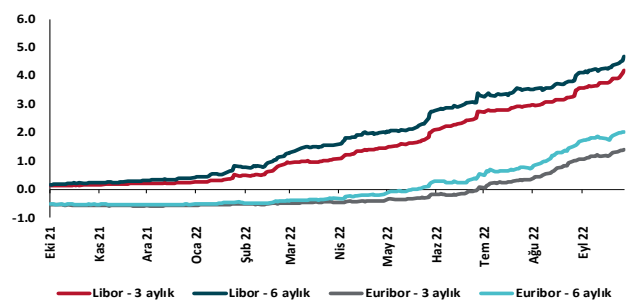
Dolar Endeksi ve 10 yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

MSCI Hisse Endeksleri (31/12/2018=100)

Küresel Gösterge Faizler (%)

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

Meclisi Mebusan Cad. No 81

Fındıklı İstanbul 34427, Türkiye

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2022 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.